

Dag van de Forensische Zorg, 23 mei 2023

Eleni Georgaki

De Dag van de Forensische Zorg had dit jaar als thema 'buitengewoon forensisch'. Dit veld is in meerdere opzichten buitengewoon: van de doelgroep tot aan de verbinding die plaatsvindt tussen het 'buiten' en 'binnen'. De dag werd ingeleid door een korte ronde van De Slimste Mens editie forensische zorg. Wim Saris (directeur-generaal Dienst Justitiële Inrichtingen), Hanny van Geffen (Algemeen directeur bij Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht) en Hans Dingemanse (Directeur Leger des Heils Reclustering) bespraken drie vraagstukken die door professionals waren voorgelegd. De toon was gezet met het bespreken van thema's zoals cultuursensitieve risicotaxatie, continuïteit van zorg na het aflopen van een juridische titel en ervaringsdeskundigheid. De vele presentaties en workshops die zijn gegeven op deze dag reflecteren de enorme diversiteit van de sector en de verscheidenheid aan mogelijkheden en innovaties. Hieronder een aantal voorbeelden van sessies waar ik bij kon zijn.

Samen met mijn collega's Joni Reef en Michiel van der Wolf presenteerde ik een onderzoek naar de invloed van beeldvorming van de forensische zorg in Nederlandse films en series. Volgens internationale literatuur kan het beeld van de forensische zorg in fictie aanzienlijke invloed hebben op de publieke opinie. Vanwege de noodzaak van maatschappelijk draagvlak voor de sector is het daarom van waarde om te weten welk beeld naar voren komt in Nederlandse fictie.

In een andere *talk* vertelde Barry Bakker over zijn lange carrière in de tbs en hoe hij uiteindelijk ervaringsdeskundige is geworden bij de Van der Hoeven Kliniek. Hoewel Barry veel positieve reacties ontving en een tweede kans heeft gekregen als 'hoopverlener' loopt hij ook tegen bepaalde obstakels aan, zoals het niet kunnen verkrijgen van een VOG. Een andere kwestie is hoe hij om moet gaan met informatie die hij in zijn tijd als patiënt heeft verkregen, denk bijvoorbeeld aan waar een patiënt zijn drugs verstopt.

Nienke Verstegen (De Forensische Zorgspecialisten, Hogeschool Utrecht, Universiteit Maastricht) vertelde tijdens haar *talk* over de impact van agressie op professionals.¹ De meeste professionals in de forensische zorg lijken te herstellen na een agressief incident. Verschillende factoren op persoonlijk en organisatorisch niveau, zoals meer aandacht voor emoties binnen het team en het principe van 'eigen zuurstofmasker eerst', kunnen bijdragen aan een afname van de impact.

In een andere sessie vertelde Simone Dust (De Waag) over geweld onder jongeren en de impact die de straatcultuur en de sociale media hierbij kunnen hebben. In sommige aspecten zijn de groepen jongeren niet anders dan vroeger, het verschil met nu is de digitalisering van de straatcultuur. De offline en online wereld van

1 Zie Annabel Simjouw's beschouwing over Verstegen's proefschrift *Hurt people hurt people* elders in dit tijdschrift.

deze jongeren worden steeds meer met elkaar verweven. Sociale media en de online wereld lijken een belangrijke rol te spelen bij wapengeweld.

In een *talk* genaamd 'tot hier en niet verder' vertellen Lianne Kleijer-Kool en Lisette Bitte (Lectoren Kennisanalyse Sociale Veiligheid – Hogeschool Utrecht) over onveilige situaties in de forensische zorg, hoe zorgprofessionals en politie in deze situaties reageren en wat men ervan kan leren. Vanuit de zorg wordt niet altijd aangifte gedaan naar aanleiding van een onveilige situatie, terwijl dat wel belangrijk is voor dossieropbouw. Uit dit onderzoek kwam onder andere naar voren dat het kan helpen wanneer verschillende professionals bij elkaar meekijken, hierdoor ontstaat er meer vertrouwen in andermans inschatting.

Een van de laatste 'gesprekken' van de dag was 'medialogica: de forensische zorg bekeken van buitenaf', waarin Julia Rademaker (Dienst Justitiële Inrichtingen), Ruben Maes (Bureau & MAES) en Rianne Lachmeijer (Nu.nl) samen met het publiek het gesprek aangingen over de dynamiek van de forensische zorg enerzijds en de media anderzijds. De druk van de media moet volgens de sprekers bespreekbaar blijven en investeren in een relatie met journalisten kan een belangrijke bijdrage leveren.

De Dag van de Forensische Zorg werd op een 'buitengewoon forensische' wijze afgesloten door een concert van verslavingsarts en muzikant Gerard Alderliefste.